

Finantarea dezvoltării urbane prin Programul Operational Regional 2014-2020

Alba Iulia
11 noiembrie 2015

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2014-2020

Axa prioritară (AP)	Activități	Buget total (Mil. Euro)	Beneficiari
AP 1 - Transfer tehnologic	crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de ITT,	206,51	IMM, APL, ONG
AP 2 – Competitivitate IMM	construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale;	877,11	IMM
AP 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv Investiții în iluminatul public;	1187,28	APL, APC
	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	1187,28	
AP 4 – Dezvoltare urbană	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	1126,41	APL, (reședințe de județ)
	clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe, etc. străzi urbane și utilități de bază la scară mică.	125,15	
	revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate, etc.)	58,82	
	infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).	76,47	
AP 5 – Regenerare urbană și patrimoniu cultural	restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	326,97	APL, APC, ONG, Unități de cult
	regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate, etc).	139,53	
AP 6 – Infrastructură de transport rutier	modernizarea/reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T	1068,36	APL
AP 7 – Valorificarea potențialului turistic	dezvoltarea infrastructurii turismului balnear	118,89	APL
AP 8 – Infrastructură sanitară și socială	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructură de sănătate	638,30	APL, Furnizori de servicii sociale acreditați
	reabilitare/ modernizare infrastructură socială	125,15	
AP 9 – Comunități marginalizate (CLLD)	Acțiuni integrate prin: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat	101,41	APL, IMM, ONG, unități de cult, etc
AP 10 – Infrastructura educațională	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructura de educație	352,19	APL, Universități
AP 11 – Cadastru	Integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României; Servicii îmbunătățite de înregistrare cadastrală;	312,89	ANCP
AP 12 – Asistență tehnică	Sprijin pentru AM și organisme intermediare (ADR –uri)	221,28	AMPOR, OIPOR
Total POR		8.250,03	

Dezvoltarea urbană durabilă în context european 2014-2020

- Prevederi ale Regulamentului FEDR nr. 1301/2013 – art. 7 dezvoltare urbană durabilă:
  - Dezvoltarea urbană durabilă se finanțează prin intermediul strategiilor integrate care au în vedere rezolvarea problemelor economice, sociale, climatice, demografice și de mediu din orașe;
  - Cel puțin 5% din fondurile FEDR pentru *Obiectivul de investiții pentru creștere economică și locuri de muncă* alocate la nivel național trebuie obligatoriu dedicate dezvoltării urbane durabile;
  - Implementarea strategiilor de dezvoltare urbană integrată se poate face prin următoarele modalități:
    - printr-un program operațional specific dedicat dezvoltării urbane;
    - printr-o axă prioritară a unui program operațional;
    - prin intermediul unei Investiții Teritoriale Integrate (ITI);
  - Organismele care implementează strategiile urbane integrate („autorități urbane”) sunt responsabile, cel puțin, cu atribuțiile vizând selectarea operațiunilor (proiectelor).

Axa Prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

- Valoare alocată – 1.386,85 mil euro (FEDR și contribuție națională)

	Obiectiv Tematic	Prioritate de investitii	Activități
AP 4	OT 4 – economie cu emisii reduse de CO2	PI 4 (e) – mobilitate urbană durabilă	măsurile pentru transport urban (trasee de transport electric public/ infrastructura rutiera/ piste pentru bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, trasee pietonale etc.)
	OT – 6 conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	PI 6 (e) - îmbunătățirea mediului urban, revitalizarea orașelor	revitalizarea zonelor urbane prin reconversia terenurilor neutilizate și transformarea acestora în zone de recreere (parcuri, grădini etc.), având ca rezultat creșterea spațiilor verzi
	OT 9 - promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a discriminării	PI 9 (b) revitalizarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate	acțiuni integrate pentru comunități marginalizate prin investiții în: clădiri destinate activităților educative și culturale; facilități recreative, zone verzi de mici dimensiuni; cai de acces și utilități de bază la scară mică.
	OT – 10 investițiile în educație, în formare, inclusiv în formare	PI 10 infrastructură educațională și pentru formare profesională	infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale)

- Promovarea unei abordări autentice integrate a dezvoltării urbane – sprijinirea unei abordări complementare și sinergice a tuturor PO, dincolo de investițiile specifice ale axei prioritare POR dedicată dezvoltării urbane (AP:GLF AI - DU);

Axa Prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

Condiții preliminare de implementare (analizate inclusiv printr-un proiect de asistență tehnică cu Banca Mondială):

- **Concentrare teritorială:** investițiile se vor adresa municipiilor reședință de județ din regiunile mai puțin dezvoltate, cu excepția municipiului Tulcea – 39 municipii reședință de județ;
- **Strategia integrată de dezvoltare urbană (SIDU);**
- **Acoperirea teritorială a SIDU:** la nivelul municipiului reședință de județ/ Asociației de Dezvoltare Intercomunitară (acolo unde există)/ zona funcțională urbană (în baza unui acord de colaborare între UAT municipiu și UAT din zona funcțională urbană, cu privire la elaborarea și implementarea SIDU);
- **Alocarea fondurilor axei prioritare 4:**
  - alocare predeterminată egală între municipiile reședință de județ pe baza alocărilor regionale;
  - apel competitiv regional pentru sumele rămase disponibile pe fiecare prioritate de investiție a axei prioritare 4 – dezvoltare urbană durabilă (după 2018)

Axa Prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

- **Documente strategice la nivel local:**
  - **Strategie integrată de dezvoltare urbană (SIDU)** – condiție de eligibilitate pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare urbană prin AP 4 POR. Pentru investițiile în mobilitate urbană este necesară elaborarea unor **planuri de mobilitate urbană durabilă (PMUD)**
  - **Document Justificativ pentru FESI 2014-2020 (DJ)** – document specific finanțărilor europene nerambursabile FESI 2014-2020 (descrierea contextului instituțional, a caracterului integrat, relevanța investițiilor pentru obiectivele specifice PI, liste de proiecte - prin aplicarea procedurii de selecție standard furnizată de AMPOR etc.)
- **Mecanism de evaluare și selecție:**
  - Documente strategice: (1) evaluarea SIDU (la nivel regional, de către o comisie interdisciplinară – grup de experți independenți). După emiterea avizului conformității/ admisibilității pentru SIDU (2) evaluarea Documentului Justificativ (la nivel tehnic în GLF-DU și aprobare în Comitetul de management pentru coordonarea FESI);
  - Proiecte: selectarea (prioritizarea) strategică de către "autoritatea urbană", în baza procedurii standard (pentru includerea în DJ). Ulterior, se parcurge procesul de evaluare, selecție și contractare specific PO.

Axa Prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

”Autoritatea urbană”

- **”Autoritate urbană”** - autoritățile locale din mediul urban responsabile pentru implementarea SIDU în contextul art. 7 al Regulamentului FEDR cărora le-a fost delegată atribuția specifică AM POR cu privire la selectarea (prioritizarea) proiectelor;
  - AM POR va verifica proiectele din punct de vedere al eligibilității și respectării condițiilor de finanțare generale ale programului, precum și respectarea procedurilor de lucru specifice;
- **Modul de constituire:** structură internă la nivelul autorităților locale (municipiu reședință de județ, respectiv ADI, optional) alcătuită din experți tehnici din aparatul administrativ;
- **”Autoritățile urbane” vor fi considerate cvasi-organisme intermediare:**
  - Existența unui acord de delegare între AM POR și ”autoritatea urbană”;
  - Sunt incluse în sistemul de management și control și este necesară acreditarea și auditarea acestora (pentru atribuția delegată);
  - Sunt necesare proceduri de selectare a operațiunilor (proiectelor) la nivelul ”autorității urbane”, respectiv proceduri de supervizare a funcției delegate, la nivelul AM POR.

Axa Prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

”Structura de sprijinire a dezvoltării urbane”

- Oferirea de sprijin autorităților publice locale care implementează SIDU în contextul art. 7 al Regulamentului FEDR – extinderea și/sau modificarea atribuțiilor structurii cordonatorilor de poli folosită în perioada 2007-2013;
- **Atribuții:**
  - Sprijinirea elaborării/ actualizării/ modificării documentelor programatice aferente implementării dezvoltării urbane durabile în perioada 2014-2020;
  - Sprijinirea ”Autorităților Urbane” în îndeplinirea responsabilităților delegate;
  - Sprijinirea implementării/monitorizării proiectelor prioritare de finanțare aferente DJ pentru FESI 2014-2020.

Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

- **Valoare alocată** – 2.374,57 mil euro (FEDR și contribuție națională)
- **Tipuri de activități**
  - eficiență energetică a clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acestora;
  - eficiență energetică a clădirilor rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare a acestora;
  - investiții în iluminatul public;
  - măsuri pentru transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)
- **Potențiali beneficiari**
  - autorități publice centrale și locale

Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

- Existența unor documente strategice specifice la nivel local - condiție de eligibilitate:
  - strategii locale în domeniul energiei (ex. PAED, strategii de reducere a CO2 etc.) pentru domeniul eficienței energetice în clădiri și iluminat public (3.1);
  - Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) pentru proiectele propuse pentru finanțare în domeniul mobilității urbane (3.2);
- Prioritizarea proiectelor care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană finanțabilă în cadrul AP 4 POR – dezvoltare urbană (3.1);
- Prioritizarea pentru promovarea complementare proiectelor în cadrul acestei axe prioritare (3.1 și 3.2);
- Prioritizarea anumitor tipuri de investiții:
  - clădiri cu funcții sociale – spitale, infrastructură educațională etc. (3.1)
  - investiții destinate transportului public și nemotorizat/nepoluant (3.2).

Axa Prioritară 5, Prioritatea de investiții 5.2. – Revitalizare urbană

- **Valoare alocată** – 139,53 mil euro (FEDR și contribuție națională)
- **Tipuri de activități**
  - demolarea clădirilor situate pe terenurile supuse intervențiilor;
  - Realizare de alei pietonale, piste pentru bicicliști, creare trotuare;
  - amenajare spații verzi (defrișarea vegetației existente; modelarea terenului; montarea elementelor constructive de tipul alei, foișoare, grilaje etc.);
  - crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate (ex. zone speciale pentru sport, locuri de joacă pentru copii etc.);
  - instalare Wi-Fi în spațiile publice;
  - dotare mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi etc);
  - modernizarea străzilor urbane adiacente terenurilor supuse intervențiilor, inclusiv înlocuirea și/sau racordarea la utilități publice, cu justificare.
- **Potențiali beneficiari**
  - autoritățile și instituțiile publice locale din mediul urban, cu excepția municipiilor reședință de județ;

Axa Prioritară 9 – Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban (CLLD)

- **Valoare alocată** – 101,41 mil euro (FEDR și contribuție națională)
- **Tipuri de activități**
  - Acțiuni integrate prin:
    - construirea/reabilitarea/modernizarea locuințelor sociale;
    - investiții în infrastructura de sănătate, educație și servicii sociale;
    - stimularea ocupării - activități de economie socială;
    - investiții în amenajări ale spațiului urban degradat al comunității defavorizate.
- **Potențiali beneficiari**
  - Parteneriate (grup de acțiune locală) între: reprezentanți ai autorității publice locale, ai instituțiilor, ai mediului de afaceri local, ai societății civile, ai zonei urbane marginalizate selectate pentru intervenție;

Axa Prioritară 9 – Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

- Concentrare teritorială – investițiile se vor adresa orașelor și municipiilor cu o populație de peste 20.000 locuitori;
- Principiul dezvoltării bazate pe contribuția comunității, ca modalitate optimă de identificare a nevoilor și de gestionare a resurselor, în vederea satisfacerii acestor nevoi;
- Principiul intervenției plasată în zona nevoii identificate, pentru un impact crescut asupra beneficiarilor finali;
- Principiul pachetului integrat de proiecte, pentru obținerea unui impact real la nivelul beneficiarilor finali (complementaritate cu *PO Capital Uman*);
- Operațiunile trebuie să contribuie la prevenirea segregării.

Axa Prioritară 10 – Dezvoltarea infrastructurii educaționale

- **Valoare alocată** – 352,19 mil euro (FEDR și contribuție națională)
- **Tipuri de activități**
  - construcția/ reabilitarea /modernizarea /echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe), preșcolare (gradinițe) și a celei pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII);
  - reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii școlilor profesionale, liceelor tehnologice, infrastructurii educaționale universitare.
- **Potențiali beneficiari**
  - unități administrativ-teritoriale (autorități și instituții ale administrației publice);
  - instituții de învățământ superior de stat;

Axa Prioritară 10 – Dezvoltarea infrastructurii educaționale

Principii specifice de selectare a operațiunilor

- ✓ Operațiunile vor fi corelate cu tendințele demografice ale populației școlare, precum și cu tendințele de dezvoltare economică, conform strategiilor naționale în domeniul educației;
- ✓ Se va acorda prioritate la finanțare, prin lansarea unui apel de proiecte dedicat, instituțiilor de învățământ superior de stat localizate în cadrul municipiilor reședință de județ;

Dezvoltarea urbană prin POR 2014-2020

- **Axă prioritară dedicată dezvoltării urbane integrate (în conformitate cu prevederile art. 7, Regulamentul FEDR):**
  - *Axa Prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane durabile*
- **Axe prioritare tematice sau priorități de investiție care se implementează numai în mediul urban:**
  - *Axa Prioritară 9 – Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban (CLLD)*
  - *Axa Prioritară 5, Prioritatea de investiții 5.2 – revitalizare urbană*
- **Axe prioritare sau priorități de investiții care se implementează cu precădere în mediul urban:**
  - *Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon*
- **Axe prioritare și priorități de investiție care se implementează în zonele urbane și rurale deopotrivă:**
  - *Celelalte axe prioritate ale POR 2014-2020, cu excepția Axei Prioritare 11 – Cadastru.*

Vă mulțumesc!

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
Autoritatea de Management pentru POR
Tel: 0372 111 659, Fax: 0372 111 636
email: elena.crangasu@mdrap.ro